

Handläggare
Erika Cederlöf
Telefon: 08-508 36 234**Till**
Kommunstyrelsen

Svar på remiss genom kontorsutlåtande av delbetänkandet ökat informationsutbyte mellan myndigheter – Behov och föreslagna förändringar (SOU 2024:63)

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2024/999

Sammanfattning

Regeringen tillsatte den 19 oktober 2023 en särskild utredare med uppdrag att överväga och föreslå förbättrade möjligheter att utbyta information om enskilda inom och mellan myndigheter och andra organ.

I detta delbetänkande redovisas en kartläggning av myndigheternas behov av förbättrade möjligheter till informationsutbyte samt en analys av hur sekretessbelagd information kan delas mellan myndigheter. Utredningen har identifierat att nuvarande sekretessreglering upplevs som komplex och svårtillämpad, vilket skapar problem i det praktiska arbetet. Som lösning föreslås en ny sekretessbrytande bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen som möjliggör utlämnande av sekretessbelagda uppgifter mellan myndigheter, både på begäran och på eget initiativ, särskilt för att skydda enskilda individer.

Äldreförvaltningen välkomnar utredningens förslag och har inga synpunkter på utformning och innehåll. Förslaget ses som positivt för att säkerställa en rättssäker, effektiv och korrekt myndighetsutövning. Det finns dock viss osäkerhet kring vilka konsekvenser förslagen kan få, och det är viktigt att informationsdelning till brottsbekämpande myndigheter inte skapar hinder för att människor ska våga söka stöd.

På grund av interna omständigheter i samband med processen att utse ansvarig för hantering av remissvaret i kombination med den relativt korta svarstiden, behöver remissvaret hanteras som ett kontorsutlåtande. Kontorsutlåtandet anmäls för kännedom till äldrenämnden den 26 november 2024.

Bakgrund

Regeringen tillsatte den 19 oktober 2023 en utredare för att föreslå förbättrade möjligheter till informationsutbyte om enskilda mellan myndigheter och liknande organ. Syfte för utbytet av informationen är att i första hand förhindra, förebygga, upptäcka, utreda och ingripa mot fusk, felaktiga utbetalningar, regelöverträdelser och brottslighet. Utredaren skulle också lämna förslag på en generell bestämmelse som gör det möjligt att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till skydd för enskilda till en annan myndighet, såväl på begäran som på eget initiativ.

Ärendet

En ny generell sekretessbrytande bestämmelse

Utredaren föreslår att det i offentlighets- och sekretesslagen (OSL) ska införas en ny generell sekretessbrytande bestämmelse som möjliggör utlämnande av annars sekretessbelagda uppgifter till en annan myndighet. Bestämmelsen ska bryta sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden.

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden inte hindra att en uppgift lämnas till en annan myndighet om det behövs för att:

1. Förebygga eller förhindra att en ekonomisk förmån, ett ekonomiskt stöd, en skatt eller en avgift beslutas, betalas ut eller tillgodoräknas felaktigt eller med ett för högt eller ett för lågt belopp.
2. Upptäcka eller utreda sådant som avses i 1.
3. Utreda brott eller för att motverka brottslig verksamhet.
4. Förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda fusk eller regelöverträdelser.
5. Handlägga ärenden i författningsreglerad verksamhet.

Ett utlämnande enligt den generella sekretessbrytande bestämmelsen kan med andra ord enbart komma i fråga om de utlämnade uppgifterna behövs för något av de syften som anges i bestämmelsen. Det krävs inte att den mottagande myndigheten behöver uppgiften i sig. Det är tillräckligt att utlämnandet behövs för de syften som anges i bestämmelsen. Det är den utlämnande myndigheten som ska pröva om uppgiftsutlämnande kan ske. Om en myndighet begär ut uppgifter bör dock den utlämnande myndigheten kunna utgå från att den mottagande myndigheten behöver uppgifterna.

Utredaren föreslår att den utlämnande myndigheten, inför varje utlämnande beaktar motstående intressen. En uppgift ska därför inte lämnas ut med stöd av den generella sekretessbrytande bestämmelsen om övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut.

Den sekretessbrytande bestämmelsens innebörd

Den föreslagna bestämmelsen innebär att:

- Myndigheterna kan lämna ut annars sekretessbelagda uppgifter som träffas av bestämmelsen på eget initiativ, om rekvisiten för utlämnandet i övrigt är uppfyllda.
- Myndigheterna behöver inte pröva om ett utlämnande är förenligt med de ändamål för vilka uppgiften ursprungligen samlades in.
- En uppgift måste inte ha dokumenterats för att det ska vara tillåtet att lämna ut den med stöd av bestämmelsen. Bestämmelsen medger rutinmässiga utlämnanden.

Undantag från den generella sekretessbrytande bestämmelsens tillämpningsområde

Utredningen har utgått från undantag i generalklausulen (10 kap. 27 § OSL) och utvärderat behovet av utökat informationsutbyte. Utredaren bedömer att den föreslagna sekretessbrytande bestämmelsen inte bör omfatta:

- Register för forskning om arv och miljö (24 kap. 2 a §),
- Statistikverksamhet (24 kap. 8 §),
- Sekretess inom post- och elektroniska meddelandetjänster (29 kap. 1–2 §§),
- Delar av Riksbankens och Riksgäldens verksamhet (31 kap. 1 § första stycket samt 2 §),
- Uppdrag som myndighet utför för enskildas räkning (31 kap. 12 §),
- Verksamhet vid Barnombudsmannen och Institutet för mänskliga rättigheter (33 kap. 2 och 4 a §),
- Medling (36 kap. 3 §),
- Notarius publicus verksamhet (40 kap. 2 §),
- Teknisk bearbetning eller lagring för annan (40 kap. 5 §).

Hälso- och sjukvårdssekretessen samt socialtjänstsekretessen har både starka behov av informationsutbyte och integritetsskäl, vilket utredaren har behandlat separat.

Sekretess inom hälso- och sjukvården

Utredaren konstaterar att det finns stor efterfrågan på att få tillgång till uppgifter inom hälso- och sjukvården. Då sekretess för sådana uppgifter redan undantagits från generalklausulen, föreslås att sekretessen inom hälso- och sjukvården fortsatt undantas från den generella sekretessbrytande regeln.

Detsamma gäller för

- sekretess i sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation (25 kap. 2 § OSL),
- verksamhet som innefattar omprövning av beslut eller särskild tillsyn (25 kap. 3 § OSL),
- ärenden hos en patientnämnd (25 kap. 4 § OSL), omhändertagande av patientjournaler (25 kap. 5 § OSL) och
- hanteringen av vissa ärenden hos Inspektionen för vård och omsorg (25 kap. 8 § OSL).

När det gäller sekretess i förhållande till den,

- vård- eller behandlingsbehövande (25 kap. 6 § OSL) och
- som en anmälan eller utsaga av en enskild avser (25 kap. 7 § OSL),

behövs inget undantag eftersom är bestämmelsernas räckvidd är sådan att de inte kan tillämpas mellan myndigheter.

Sekretess inom socialtjänsten m.m.

Utredaren ser ett stort behov av förbättrat informationsutbyte med socialtjänsten och förenklade regler. Sekretessen inom socialtjänsten har sedan 1980 varit undantagen generalklausulen för att skydda förtroendet för verksamheten, men det saknas forskning om hur informationsdelning påverkar förtroendet. I dag finns många bestämmelser som tillåter informationsdelning, och det finns uppgifter inom socialtjänsten som sällan är skyddsvärda. Utredaren bedömer därför att undantaget från generalklausulen inte längre är motiverat. Viss information, som överskottsinformation inom vård- och omsorgsdokumentation samt kommunal familjerådgivning, ska dock fortsatt undantas.

Den generella sekretessbrytande bestämmelsens förhållande till övrig reglering

Det finns många sekretessbrytande bestämmelser i OSL och andra lagar som inte påverkas av införandet av en ny generell sekretessbrytande regel. Vissa bestämmelser täcks delvis av den nya regeln och ska därför komplettera den utan att upphävas eller ändras. Den nya bestämmelsen ska inte vara subsidiär till annan reglering.

Skyddet för den personliga integriteten

Utredningen bedömer att den föreslagna bestämmelsen medför integritetsrisker och inskränker skyddet för personuppgifter, men att den är proportionerlig givet behovet av förbättrat informationsutbyte mellan myndigheter. Stor vikt har lagts vid allmänintresset att myndigheter kan bedriva sin verksamhet rättssäkert och effektivt, särskilt med tanke på barns utsatthet i kriminella miljöer och omfattningen av välfärdsbrott. Utredningen anser att en generell bestämmelse är nödvändig för att möta dessa behov.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Utredaren anser att den generella sekretessbrytande bestämmelsen bör träda i kraft så snart som möjligt, dvs. den 1 september 2025.

Ekonomiska konsekvenser

Utredaren gör antagandet att större möjlighet till informationsutbyte sannolikt kommer att leda till omfattande samhällsekonomiska vinster på ett stort antal områden. Förslaget, som inte innebär några nya åligganden, bör enligt utredaren inte heller leda till kostnadsökningar för kommuner och regioner.

Betydelsen för det brottsförebyggande arbetet

Utredaren skriver att den generella sekretessbrytande bestämmelsen tar tydligt sikte på informationsutbyte i syfte att förebygga inte bara brott utan även annat fusk och andra regelöverträdelser.

Utredningens förslag kommer att ge bättre förutsättningar för såväl brottsbekämpande myndigheter som myndigheter med brottsförebyggande uppdrag att utföra sina uppgifter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för digitalisering och it i samråd med avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor och administrativa avdelningen. Remissen besvaras med ett kontorsutlåtande som anmäls till nämnden den 26 november.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens bedömning är utredningen inte har någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen välkomnar utredningens förslag och har inga synpunkter på utformning och innehåll. Förslaget ses som positivt för att säkerställa en rättssäker, effektiv och korrekt myndighetsutövning. Det finns dock viss osäkerhet kring vilka konsekvenser förslagen kan få, och det är viktigt att informationsdelning till brottsbekämpande myndigheter inte skapar hinder för att människor ska våga söka stöd.

Patric Rylander
Äldredirektör

Therese Lang
Avdelningschef

Bilaga

Delbetänkandet – Ökat informationsutbyte mellan myndigheter -
Behov och föreslagna förändringar (SOU 2024:63)